

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, kedd 1911. február 14.

37. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Maylander Mihály temetése.

Eltették Maylander Mihályt! Beárult a sir a nagy halott fölött, a sir, mely sokszor feledtet, de csak azt, ki emléttő a feledésre s megőrzi, gyarló gáncsoktól tisztultan adja át a jövő kornak emlékeztetőt annak, ki erre becsülettel szolgált.

Mint egy hatalmas ítélet, a közvéleménynek impozáns, egyhangú, dissonanciától meg nem zavart ítélet tünt fel előttünk Maylander Mihály temetése. Mint olyan ítélet, mely ment a köznapiaság szennyétől, a pártharcok sarától, a szenvedélyek sértéseitől, a politikai gyűlölködés ferdtéseitől, mint ítélet, mely szólt nem a pártembernek, nem a politikai árnyalat követőjének, hanem az embernek, ki mindig egész volt meggyőződésben, munkásságában, a nagy célok szeretetében s boldogulásában: integer vitae scelerisque purus. Rég nem volt Fiume egy közpálya felett elhangzott egyhangúbb ítélet tanuja, mert rég nem volt Fiumének Maylanderhez fogható nagy embere. Barát, ellenfél egyaránt lefizette a hódolat adóját a legmagasabb birónak, a halálnak kezébe, mely behajtotta mindenkire a halott számára azt, mit az élők meg nem adtak.

Sajnos, hogy a végzet a halált rendelte bírónak az ember fölött. A sirba kell szállnia az embernek, hogy osztatlan igazság legyen osztályrésze. Maylandernek sem jut már az elégtételből, mit emlékének megadott a város. Az ő része csak a tisztá lelkiismeret volt, mivel élt, küzdött és sirba szállt. Lelkét körülveszi a legeszményibb hódolat, miként a sirja fölött nyíló virágot, örök kegyelet fogja ápolni.

Isten veled nagy Halott! Eltávoztál körünkől, de lelked élni fog köztünk tovább is. Esménye lesz a tisztaságnak, mértéke a nagyságnak, nevelője Fiume jövő nemzedékének.

Az idő, mely poraidat megemészti, emlékedet mindenkor meg fogja őrizni.

A nagyszabású temetésről a következő részletes tudósításunk számol be:

A holttest megérkezése.

Sűrű nehéz köd ül Fiume felett. Az eső vékony cseppekben permetez, csontokig hasító hideg uralkodik. A gázlámpák még égnek, amikor élnékülni kezd a pályaudvar környéke. Fejhét óra van. Egyszerű fekete fourgon hajtja a pályaudvar elé s megáll a posta előtt, ahol mások a postakocsik várják az érkező vonatot. Szomorú terhet hoz vissza a gyorsvonat... Egy

derékban kettétörtött életet. Hét óra előtt néhány perccel városi szolgák érkeznek a pályaudvarra, nyomban utánuk tíz bérkocsi érkezik, melyek a város által rendeltettek ki a képviselők részére.

A kormányzóság részéről a képviselőház küldöttségének fogadására *Verneda* Emil miniszteri titkár és *Villani* Frigyes báró miniszteri fogalmazó jöttek ki a pályaudvarra, míg a városi tanács részéről *Dardi* Vazul tanácsvezető és *Deseppi* Róbert tanácselnök jelentek meg. Az elhunyt képviselő ügyvédi irodája részéről *Rudan* Aldo dr. jött el, hogy főnöke holttestének érkezésénél jelen legyen. A vonat késik. Ötven pernyi késést jeleztek s a dermesztő hidegben a várakozás idegessé teszi az embereket. Künn a pályaudvar előtt egyre nagyobb embergyűrű veszi körül a halottszállító kocsit, úgy, hogy a rendőrségnek kell utat nyitni a menet részére.

Nyolc óra után néhány perccel berobog a budapesti gyorsvonat. Feszült várakozással néznek az emberek a vonat utolsó kocsija felé, melynek ajtajára egyszerű papírlap van ráragasztva s rajta e szó: „Hullá!” A vonatot *Hesz* Ferenc állomásfőnök-helyettes és *Barta* Antal raktárfőnök fogadják. A holttestet szállító teherkocsiba belép *Blasich* Mária dr. városi tisztifőorvos és elintézi a halottkémi formalitásokat. Az *Entreprise* emberei kiemelik a ládából a nehéz ércokorsót s a furgonra helyezik. A sorfalat álló férfiak kalaplevéve adják meg a tiszteletet az elhunytak, az asszonyok közül sokan a nedves kövekre térdelnek le, mások keresztet vetnek magukra. Fájdalmas érzés vonul végig az embereken; szűk ércfalak közt nyugszik Fiume népszerű képviselője, aki immár szülőföldjére érkezett. Arra a helyre, ahol emberré lett, annak a városnak lett nagy halottja, amelyért élt és harcolt, szenvedett és türt és amelyet nem szűnt meg szeretni sohasem. Mély megilletődés vesz erőt az embereken: Maylander Mihály dr. kihült teteme szülőföldjére érkezett...

A Haz küldöttsége.

Mialatt a városi tisztifőorvos a hullaszállító teherkocsiban elintézi a hivatalos formalitásokat, *Verneda* titkár a kormányzó nevében, valamint a város kiküldöttjei a képviselőház küldöttségét fogadják. A küldöttség a következő képviselők közül áll: *Dániel* Gábor v. b. t. t., a nemzeti munkapárt alelnöke, *Almássy* László, *Csúzy* Pál, *Hajós* Ferenc, *Hajós* Kálmán, *Szajka* Kálmán, *Telegdy* József és *Zalán* Gyula. A képviselők bevárják, míg a kocsit elhelyezik a gyászokocsin s azután megindul a menet az elhunyt lakása elé. Végig az utcákon, amerre a szomorú menet elhalad, sorfalat áll a közönség, az ablakok benépesednek, néma, de tiszteletteljes részvét kíséri a pihenni tért képviselőt.

A gyázházban.

Az Edmondo de Amicis-utcában levő gyázház előtt százakra menő közönség várja a halottat. A rendőrök alig tudják fenntartani

a rendet. Maylander Mihály otthon van. A gyászlepellet bevont lakásba ér a holttest. A fájdalmában megtört özvegy szótlanul letérdei a koporsó mellé, kezét imára kulcsolja és imádkozik.

Kinos, fájdalmas percek telnek el. Az özvegy reszket a fájdalomtól, de ajkát egy szó sem hagyja el. A hitves nagy fájdalmát átérzi a szobában tartózkodók. Megrendülten veszik körül a szarkofágot és meleg könnycseppek gurulnak le az arcokon. Meglett, komoly emberek könnyeznek. Siratják Maylander Mihályt, aki oly korán tért pihenőre s oly közel volt mindannyiunk szívéhez.

A ravatal már készen várja a holttestet. Az ércokorsó fedőlapját leemelik s egy másik koporsó lesz látható. Nehéz, fehér selyem szemfedő takarja be az üveglapot, mely alatt láthatóvá lesz Maylander Mihály holtteste. A sírás mind hangosabb lesz, fojtóan nehéz a levegő a koszorúkkal telt szobában.

Mialatt a ravatal elkészítésén dolgoznak a temetkezési vállalat alkalmazottai, a képviselők közül *Dániel* Gábor a kormányzói palotába hajtja, ahol *Wickenburg* István gróf vendége. A küldöttség többi tagjai az Európa-szállóban lévő szobáikat keresik fel.

A ravatal.

Dolgozószobájában helyezték ravatalra Fiume elhunyt képviselőjét. Abban a szobában, ahol oly sok és nemes gondolat született meg, amelynek falai közt Maylander Mihály a legotthonosabban érezte magát s amelyben annyit alkotott. Most fekete posztó futja be az egész termet. Közepén alacsony emelvényen az olívdísz, aranyozott díszítésű antik ércokorsó nyugszik.

Előtte egy asztalkán feszület és szentelt víz. A szarkofág üveglapján keresztül látható az elhunyt. Viaszsárga az arc, a fájdalomnak nyoma sem látszik. Pedig mily erős küzdelmet fejtett ki a Halál, amikor tíz perc alatt kiszőlította Maylander Mihályt az élők sorából. Fekete szalónkabátban nyugszik az elhunyt. Kezei drágakövekkel kiragott rózsafüzért szorongatnak. Mintha rendes álmát aludná, oly jószágos arc néz az utolsó bucsut vevők felé. A halál anyála rálehelte mindazt a jószágot, mely az elhunyt szívében lakozott.

A szoba telve koszorúkkal. A ravatal körül hatalmas karosgyertyatartók, pálmák. Így pihente utolsó óráit Maylander Mihály otthonában.

Zarándoklás a ravatalhoz.

Délelőtt tíz órakor az *Entreprise* alkalmazottai elkészültek a ravatal felállításával. Ekkor a család tagjai rövid imát mondtak s utána a nagyközönség megtekintette a ravatalt. Tíz órától kezdve a kora délutáni órákig több ezer ember zarándokolt a ravatalhoz, hogy bucsut vegyen a város képviselőjétől. Valósággal megostromolták a gyázházat, úgy, hogy a nagy számban kivonult rendőrség alig tudta a rendet fenntartani.

A kapu előtt az egész délelőttön át több száz ember tolongott. Asszonyok, férfiak egymást tiporták, lökdösték s voltak percek, mikor szinte életveszélyessé vált a tolongás. A lép-

csőházt is állandóan megszállva tartotta a közönség.

Mindig újabb és újabb csapatok jöttek. A közönség mély megilletődéssel vette körül a ravatalt, mely előtt a rendőrök a nagy tolongás miatt csak egy-egy pillanatig engedték a közönséget időzni.

A délelőtti folyamán még egyre érkeztek a koszorúk. A lakás minden zuga megtelt a szebbnél-szebb koszorúkkal. A mindig nagyobb számban érkező koszorúkat később a népkönyvtárban és a katonai ügyosztályban kellett elhelyezni. Délután két órakor a közönség elől elzárták a gyászház kapuját s megkezdődtek a temetésre való előkészületek.

A temetés.

Már jóval három óra előtt gyülekezni kezdett a közönség, hogy mindenki lehetőleg jó helyet biztosíthasson magának a gyászmenet utvonalaiban. Percről-percre nőtt a tömeg, úgyhogy mikor a rendőrség *Derencin* rendőrigazgató és *Minach* Mário rendőrpáncsnok vezetésével kordont vont a gyászház melletti utcákon, a gyászoló sokaság száma már több ezerre rugott. Kisebb-nagyobb csoportokban érkeztek a különféle egyesületek küldöttségei, a városi, állami hivatalok s egyéb intézmények tisztviselői kara. Kevéssel féltnegy óra után érkezett meg *Wickenburg* István gróf kormányzó, a képviselőház küldöttségével. A két kocsiban a kormányzó s a képviselőház diszmagyarba öltözött tarsolyos huszárjai ültek. Az előkelőségeket a család tagjai fogadták, akiket a lakás szalonjába vezettek be, ott várakoztak addig, amíg a papság megérkezett az egyházi szerzartást kezdetét vette.

A család bucsuja.

Féltnegy órakor a ravatalos teremből mindenki eltávozott, hogy alkalmat adjon a családnak az elhunytól való bucsuzásra. *Maylender* Mihály dr. koporsója elé sorban felvonultak a családtagok. Az özvegy megindító módon bucsuzott oly hirtelen elköltözött férjétől.

Fuldokló zokogás hallatszott ki a ravatalos szobából, amely e pillanatban még komorabbnak látszott. Az özvegyet csak nehezen lehetett rábírní a terem elhagyására s féltő volt, hogy a külvilágban is beteges urinó szivgörcsöket kap. Az özvegy után a család többi tagjai s az ügyvédi iroda tisztviselői vetek bucsut az elhunyt képviselőtől.

A részvét kifejezések.

Néhány perccel a gyászszertartás megkezdése előtt *Wickenburg* István gróf kormányzó kereste fel az özvegyet s mélyen átértelt részvétét nyilvánította neki, hangsúlyozván, hogy az elhunytban nemcsak hű munkatársát, hanem egyik legjobb barátját veszítette el. Utána *Dániel* Gábor v. b. t. t., országgyűlési képviselő vezetésével a képviselőház küldöttsége fejezte ki részvétét az özvegynek. *Corosac* Ferenc első alpolgármester a városi tanács nevében nyilvánította részvétét. Ugyancsak részvétüknek adtak kifejezést az egyes hivatalok vezetői, *Drachsel* Frigyes vezérőrnagy, danárparancsnok és *Schubert* fregattkapitány.

Pontban négy órakor a papság vonult be a ravatalos terembe és beszentelte a holttestet.

Dániel Gábor beszéde.

A beszentelés után *Wickenburg* István gróf kormányzó kíséretében *Dániel* Gábor v. b. t. t. és a képviselőház küldöttsége lépett be a terembe. Siri csendben *Dániel* Gábor a következő beszéddel bucsuztatta a magyar országgyűlés képviselőháza nevében *Maylender* Mihályt:

A magyar országgyűlés képviselőháza és a nemzeti munkapárt nevében kísértük le ide *Maylender* Mihály elhunyt képviselőtársunkat, hogy tőle szülőföldjén bucsut vegyünk. Azt a rokonszenves modort, szerény megjelenést, komoly tudást, mely az elhunytat annyira jellemezte, mindenkor tiszteltben és szeretetben fogjuk megőrizni. Az a szeretetünk, amellyel egyénisége iránt adóztunk, visszavezethető arra a szellemre, melyet magával hozott Fiumé-

ből a törvényhozásba. Hű magyar volt mint fiumei polgár, Fiume iránt a legrajongóbb szeretettel viseltetett s az a szeretet, melylyel minket magyarokat Magyarország kikötő városa iránt figyelmessé tett, meggyőzött bennünket arról, mily odaadással csüngött *Maylender* Mihály Fiumén.

A magyar nemzet érdekét tartotta mindig szem előtt s annál nagyobb a megbecsülésünk iránta, hogy mint fiumei polgár egyesíteni tudta magában Fiume és a haza iránti szeretetét. En azt hiszem, hogy most, amikor *Maylender* Mihály porhüvelyét visszaadjuk az anyaföldnek, érezzük, hogy az a szellem, melyet ő itt meghonosított, az a szeretet, melyet elhittett s melyet Fiume részére megszerzett, örökké élni fog. Ebben a reményben mondok neki Istenhozzádot és kívánom, hogy békés legyen nyugalma s az a szellem, melyet ő életrekelte, tovább dolgozzék ebben a szép városban.

Dániel Gábor komoly, meleg hazaszeretettől áthatott bucsuzatóját, mely legjobban rávilágított az elhunyt képviselőnek Fiume és a magyar haza iránt érzett szeretetére, mélyen megindította a gyászolókat.

Elindul a menet.

A temetkezési vállalat alkalmazottai erre a koporsólevitték a kapu előtt várakozó gyászkochoz, melyre a család, az országgyűlés és a nemzeti munkapárt koszoruit is elhelyezték. Közvetlenül a menet elindulása előtt hozták a *Montecuccoli* tengernagy által *Breisachnál* megrendelt hatalmas koszorut. A széles fehérpiros selyemszallagon ez a felírás volt: „K. u. k. Kriegsmarine.“

A gyászmenet a *Via Edmondo de Amicisen* s a *Via Ciottán* át megindult a temető felé. A menet elején a fekete gyászfátyollal letakart keresztet vitték, utána pedig az árva gyermekek haladtak. Ezek után az egyesületek kiküldöttségei s a városi iskolák következtek. Nyomon követték őket a diszesebbnél diszesebb koszorúkkal megterhelt három kosztos kocsis. A gyászdalokat játszó városi zenekar után a rendőrség három csapata, a susáki rendőrség, a veteránegyesület s a fiumei és susáki tűzoltók diszruhás testülete haladt. A kapucinusok s a gyászszertartáson résztvevő papság után jött a gyászkochoz, melynek két oldalán *Vio* Ferenc dr. volt podeszta s *Dardi* Vazul tanácsvezető, *Pázmány* dr. ügyvéd és *Bruss* városi képviselőtestületi tag, *Thierry* lovag és *Gherbaz* representantek s végül *Csuzy* Pál és *Zalán* Gyula országgyűlési képviselők haladtak. Gyalog követték a gyászkochoz az elhunyt rokonai s hozzátartozói. Ezek után *Wickenburg* István gróf kormányzó, *Dániel* Gábor országgyűlési képviselő, az országgyűlési deputáció vezetője mentek. A parlament küldöttsége, a hadügyminisztérium s a haditengerészet vezetőségének képviselői valamint a fiumei konzuli kar után a majdnem teljes számban megjelent városi képviselőtestületi tagok sorakoztak. Ezután haladtak a kormányzóság, a tanács, valamint az állami s városi hatóságok tisztviselői, az ügyvédi kar, az izraelita hitközség s a *Chebra Kadisha* előljárósága, az egyesületek képviselői, a városi szolgák és vámosok testülete, a révkalauzok s több ezer főnyi gyászoló közönség.

Az utca képe.

Végig, azon a hosszú utvonalon, melyen a gyászmenet elhaladt, a legpéldásabb rend uralkodott. Ilyen nagyarányu temetés *Ciotta* polgármester végtisztessége óta nem volt Fiumében. Az utvonalt mindkét oldalán eleven, sűrű ember sorfal szorongott, némely helyen tizenöt soros kordonban. A hatalmas tömeg a legméltóságteljesebben viselkedett. A gyászfátyollal bevont légszészlámpákat az egész utvonalon meggyújtották, ami az amugy is komor hagulatban kísérteties képet nyújtott. Amikor a gyászkochoz megpillantotta a sorfalat álló közönség, a férfiak kalaplevéve adták meg *Fiume* elhunyt képviselőjének az utolsó üdvözlést.

Számos asszony sirt s *Maylender* utolsó volt legjobban észrevehető, mennyire egybeesett a Fiume város polgárságával.

A templomi beszentelés.

Háromnegyed ötkor ért a halottas a *Scarpa* téri főplébánia elé. *Wickenburg* István gróf kormányzó, aki egy hetes betegségével vasárnap jelent meg először az utcán, a *Scarpa* téren elhagyta a menetet, mert orvosa a templomban való tartózkodást egészségére tekintetlenül ártalmasnak nyilvánította. A remekül készült sarkofágot a templom előtt leemelték a gyászhintóról s a diszorség sorfala közt vitték be a templom középhajójában felállított katonai falkra.

A templom gyászpompában volt. A főoltáron, valamint az összes melékoltárokon fekete alapon fehér kereszt volt elhelyezve, a padlókat pedig fekete posztóval vonták be. A főoltár előtt állt a fekete sarkofág, a *Wickenburg* Istvánné grófnő is, az oldalhajókat pedig jóval a menet odaérkezése előtt megtöltötte Fiume hölgyközönsége. Amikor a koporsót a katonák elhelyezték, a családtagok a jobboldali padokban, a képviselőház küldöttsége és a gyászkochoz tartozók a baloldali hajóban foglaltak helyet. A templom énekár gyászdala után *Martinez* apátkanonok nagy és fényes egyházi segédlettel újból beszentelte a halottat. Negyed hat volt, amikor a menet újból elindult. Folytonos harangzúgás között tették ismét a gyászhintóra sarkofágot.

A tisztikar hódolata.

A *Scarpa* téren a fiumei helyőrség tisztikara kivált a gyászmenetből és katonás tisztelgéssel bucsuzott el az utolsó utját tevő *Maylender* Minálytól. Ugyancsak itt állott fel a fiumei postások diszruhás csapata, a pénzügyőrség, fogházörök csoportja is. A *Via Fiumarán*, a *Via Castellon* keresztül haladt a menet a temető felé. Érdekes látványt nyújtott a királyi törvényszék s a kormányzó palota lépcsőpárkányzata. Ember-ember hátán szorongott mindenki látni akarta azt a menetet, mely utolsó utoljára kíséri *Fiume* országgyűlési képviselőjét. A kormányzó palota feljáratán a hatalmas villamos ivlámpákat gyújtották fel a végső tiszteletadás jeléül. A palota főkapujában a teljes diszbe öltözött portás állott a halott tiszteletére.

Ut a Belvederen.

A kormányzó palota előtt a fiumei hadtestület egyesület csapata katonás tisztelgéssel veti bucsut az elhunytól. Már alkonyodott, amidőn a több kilométer hosszú gyászmenet a *Belvedere* kanyargó útjára ért. A menet nem hogy fogyatkozott volna, hanem mindinkább újabb küldöttségekkel szaporodott. Pontban hat órakor ért a menet a csolai temetőbe. Az összes kivonult rendőri és tűzoltócsapatok adták meg az utolsó üdvözlést az elhunytak, míg a városi zenekar bucsuztatóul *Beethoven* gyönyörű gyászdalját játszotta el. A ciprusoktól övezett temetői uton vitték ezután a városi tanács szolgálai a koporsót a *Maylender* család diszes sirboltja elé. Itt már óriási tömeg várta a menetet. A kora délutáni órákban már elfoglalták a sirbolt környékét s kitarotán várakoztak a gyászszertás utolsó részére.

Bucsuztatók.

A nyitott sirbolt párkányára helyezett koporsót ezután a papság még egyszer beszentelte, majd előlépett *Bruss* városi képviselőtestületi tag s a rappresentanza nevében bucsuztatta az elhunytat. Rudan *Dino* dr. a fiumei ügyvédi kar részéről és Rudan *Aldo* dr. az elhunyt ügyvédi irodájának nevében bucsuzott el a halottól. Különösen meghatározó volt Rudan *Aldo* beszéde, kinek szavainál a koporsót körülvevő egész közönség sirt. Komor meglett férfiak gyermekek módjára könyeztek és idegesen csuklottak. Utoljára a kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztárának elnöke, *Medanics* József mondott Istenhozzádot *Maylender* kihült tetemének. Csak néhány szó tudott mondani, mert hangját elfojtotta a keltől kitérő zokogás.

A bucsuzatók elhangzása után *Antoni* Gino dr. városi elnökségi titkár a város színeit feléledtetve a koporsót, amelyet ezután lebecsátottak a sirboltba.

— **Abbazia mult évi idegenforgalma.** Néhány héttel ezelőtt közöltük Abbazia tiz évi és mult évi idegenforgalmi statisztikáját. A most megjelent és a mult évre vonatkozó részletes számadatok szerint Abbaziát a mult évben az osztrák—magyar monarchiából összesen 35,670 fűrdővendég kereste fel. Ebből a számból Magyarországra 18,712, Ausztriára 15,711 személy jut. Európa többi államaiból 6850 idegen érkezett a fűrdőhelyre. Ebből a 3092 fűrdővendég érkezett a mult évben Németországból. Az Európán kívüli földrészekből 220 idegen jött Abbaziába. Összesen tehát az elmúlt év folyamán 42,740 idegen kereste fel Abbaziát, 3330-al több, mint 1909-ben. A magyarok tavaly az egész abbaziai idegenforgalomnak 46,1 százalékát, tehát közel felét tették ki.

A kikötőből. A kikötőbe részben a mai, részben a tegnapi napon a következő hajók érkeztek.

„Árpád“ magyar gőzös Marseilleből, 15,000 láda narancscsal, 600 bál raphiával, 400 hordó olajjal és 30 tonna vegyes áruval; „Meran“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 600 zsák valloneával, 100 bál gyapjuval és 143 bál üres zsákkal.

— **Abbázia vendégei.** A szomszédos Abbázia fűrdő- és üdülőhelyet 1911 január 1-étől február 8-áig összesen 1845 fűrdővendég látogatta meg. Ezenkívül 263 átutazó is meglátogatta a fűrdőhelyet, miáltal a teljes szám 829. Február 2-ától február 8-áig a vendégek száma 495-el szaporodott. Február 1-én ott üdülők száma 1408 volt.

— **Az abbáziai Szegő-szanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek érkeztek: Friedmann Miksa, kereskedő Bajáról, Kelen Ármán kereskedő nejével és fiával Budapestről, Tanódy A. urleány Glaser Teréz társalgónővel Szatmárról, Kenderessy Károly birtokos Déváról, Fischer Antalné gyárosné Bécsből, Podmaniczky Levente báró földbirtokos, Csorba G.-al.

— **Kigyulladt bódé.** Tegnap este kilenc óra felé kigyulladt Starc Ferenc festőnek a Rinaldini telken levő fabarakkja. A tüzet a szomszédos istálló kocsisai vették észre, akik nyomban a veszedelem helyszínére siettek. A tűzhöz a tűzorség is kivonult, mire azonban odaértek, addig a szomszédok elfojtották a veszedelmes elemet. A kár csekély.

— **Öngyilkosság a Caronán.** A ma reggel ideérkezett „Caronia“ Cunard gőzösön, amikor Alexandria közelében tartózkodott, felakasztotta magát egy angol hajópincér és mire tettét észrevették, már meghalt.

— **Letartóztatott betörő.** A mult évi novemberben egy nagyobb bécsi iparvállalatnál betörés történt. A betörő felfeszítette a vállalat Wertheim szekrényét és 800 korona készpénzt rabolt el. A bécsi rendőrség nyomozása megállapította, hogy a betörő csakis Cesar Márk 28 éves Zágráb melletti, szabolcsi illetőségű elektrotechnikus lehet, aki közvetlenül a tett felfedezése után eltűnt Bécsből. A betörésről körözőlevél érkezett a fiamei rendőrséghez is, amely megindította a nyomozást. A munka nem volt eredménytelen, mert a rendőrség a minap a nyomára jutott a tettesnek, aki néhány hét óta az itteni városi közművek alkalmazottjaként dolgozott. A tolvajt bekísérték a rendőrségre, ahol eleinte tagadt, de később töredelmesen bevallotta tettét. Elmondotta, hogy a 800 koronát egy fillérig elköltötte. A letartóztatásról értesítették a bécsi rendőrséget s a kiadatási eljárás befejezéséig a tolvajt a rendőrség fogva tartja.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 13. A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnököl. Folytatják a bankjavaslat tárgyalását.

Pap Zoltán az ország gazdasági helyzetével foglalkozik s azt mondja, hogy azon csakis az önálló bank bank fellállítása segíthet. Cáfolja az önálló bank ellen felhozott érveket. A javaslatot nem fogadja el.

Justh János kimutatja, hogy az önálló jegybank fellállítása nem ütközik nehézségbe.

Igazolja, hogy a mezőgazdák hiteligenyét az osztrák-magyar bank nem elégíti ki. Határozottan állítja, hogy az önálló bank javítani fogja a kereseti viszonyokat s csökkenti a kivándorlást is. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök erre megállapítja, hogy több szónok nincs, mire az általános vitát befejeztnek nyilvánítja.

Wickenburg Márk gróf előadó reflektál az elhangzott ellenvetésekre s a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadásra ajánlja.

Az elnök erre szünetet rendel el. Szünet után

Földes Béla a zárszó jogán szólal fel. A javaslatot nem fogadja el. Kéri saját határozati javaslatának az elfogadását.

Az ülés folyik.

Minisztertanács.

BUDAPEST, febr. 13. A miniszterelnöki palotában tegnap délelőtt minisztertanács volt, melyen az aktuális politikai helyzetet megvitatták.

Fejérváry nagybeteg.

BUDAPEST, febr. 13. Fejérváry Géza báró volt miniszterelnök súlyos betegen fekszik Andrassy-uti palotájában.

Képviselőjelölés.

BUDAPEST, febr. 13. A fehérgyarmati kerület gazdapárti választói Karátszonyi Gyulát jelölték képviselővé.

A Lukács—Justh harc.

BUDAPEST, febr. 13. A kormány félhivatalos lapjai, a „Pester Lloyd“ és a „Magyar Nemzet“ tegnapi számaikban felhívást intéznek mindazokhoz, akik a Lukács László és Justh Gyula közti tárgyalásokat ismerik, hogy jelentsék ki, vajjon tette-e Lukács azt a benyomást, hogy az önálló bank hive. A felhívásra ma Batthyány Tivadar gróf és Holló Lajos, a Justh-párt alelnökei nyilatkozatot közölnek, amelyben kijentik, noha Justh Gyula kijelentéseit gyengíteni nem áll szándékukban, az igazsághoz hiven ki kell jelenteniük, hogy Lukács László a velük folytatott tárgyalások alkalmával nem mondta, hogy az önálló bank hive és hogy a Justh-pártba szándékozik belépni.

Batthyány és Holló még nem küldötték el a nyilatkozatot, amikor hírül hozták Justh Gyulának, hogy milyen nyilatkozat fog megjelenni a Pester Lloydban. Justh Gyula a képviselőház folyosóján többek előtt így nyilatkozott:

— Én nem bánom, ha közzéteszi Batthyány Tivadar gróf és Holló Lajos a nyilatkozatot, mert ehhez joguk van, de mihielyt megjelenik ez a nyilatkozat, a függetlenségi és 48-as Justh-párt nyomban szétbomlik.

Hír szerint Batthyány és Holló módosítani fogják a nyilatkozatot.

A titkos akták ügye.

BUDAPEST, febr. 13. Désy Zoltán képviselő, a koalíciós kormány volt államtitkára ma megnevezte azokat a bizalmiférfiakat, akik Lukácsnál betekintést nyerhetnek a titkos aktákba. Ezek Gál Sándor és Baross János országgyűlési képviselők. Lukács László pénzügyminiszter azonban nem hajlandó a két képviselőnek megmutatni a titkos aktákat, mert nem a Désy által megnevezett bizalmiférfiaknak köteles azokat megmutatni, hanem azon képviselőknek, akiket a függetlenségi párt kiküld.

A Kossuth-párt ma este értekezletet tart, amelyen a Lukács—Désy-féle bizottságról fognak tanácskozni. Hír szerint, ha a párt elfo-

gadja a bizottság kiküldetését, az ellenzék Zóssy Bélát és Andrassy Gyula grófot megnevezni.

A képviselőház mai ülése alatt a oldali folyosón Zichy János gróf hosszártárgyalt Andrassy Gyula gróffal és Désy tánnal. A tanácskozás minden valószínűség szerint a kiküldendő bizottságról szól.

A TENGERPART

egyes példányai kaphatók a

Globus hírlapelárusító üzletben, Via cenzo de Domini.

A Mayer-féle kioszkban, Piazza De A m. kir. dohánygyárodzsdében, P. Elizabetta.

Racki N. fűszer és dohánygyárodzsdéjében, pelyaudvarral szemben.

Capudi Romualdo likörüzletében, Corso.

Acsay J. dohánygyárodzsdéjében, Deák 30.

Barbieri Edmea dohánygyárodzsdéjében, Alessandrina 3.

Barbis-féle trafikban, Via Adamich.

Studel Mária kapu alatti újságár- fülkéjében, Via Governo (Corso).

Trbojevic G. papirkereskedésében, del Molo.

Grbich Pasqualina dohánygyárodzsdéjében, Via del Fosso.

Neumann Zsigmond fűszerüzletében, Serpentina.

Corenich Francesca papirkereskedésében, Via Germania 46 és

kiadóhivatalunkban, Vicolo dell' Ospedale Wurzer ház I. emelet.

„A Tengerpart“ előfizetési ára

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy óra	2 „
Egyes szám ára 6 fillér	

„A Tengerpart“ szerkesztősége és kiadóhivatala

Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. emelet. Telefon 229. sz.

Régi, kitűnő vevőkörrel bíró fi

könyvkötészet

társ kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Butor vétel.

Jó állapotban levő használt berendezéseket, valamint egyes butordarabokat megvásárolhatunk árban veszek.

RÓTH SÁNDOR

Via Clotilde Traversale I. szám.

Magyar bor!

A t. fogyasztó közönség tudomására hozom, hogy nálam kitűnő, természetesen tiszta fehér magyar bor

literenként 60 fillérért kapható, avagy fogyasztási adóval együtt 80 fillérért házhoz szállíttatik. Legkésőbbi rendelés 30 liter.

Pauk Ödön - Fiume

Riva Szapary 1. Telefon szám

Bányaszerencsétlenség.

PÁRIS, febr. 13. A Gourintól három kilométernyire levő Fekete-bányában szerencsétlenség történt, amely miatt hét bányász életét veszítette. A szerencsétlenséget egy tárna beakadása okozta.

A katonai terhek ellen.

BUDAPEST, febr. 13. A szociáldemokrata munkások tegnap délután nagygyűlést tartottak, hogy a katonai terhek újabb emelése ellen tiltakozzanak. Bokányi Dezső beszédében a hadügyi vezetőséget majmoknak nevezte, mire a gyűlésen résztvevő rendőrtanácsos Bokányit rendreutasította. Erre nagy zaj és lármá keletkezett s csak percek múlva folytathatta Bokányi beszédét. Minthogy a kifejezést megismételte, a rendőrtanácsos megvonta tőle a szót.

Villamos világítással és kályhával ellátott

Tiszta butorozott szoba
koronáért kiadó. Via Pomerio 17. 6 sz. ajtó.

Borszéki
GYÖGYES ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Főraktár: Stenczl és Fritsch cégnél
Fiume Telefon 9.44 szám.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.

•• JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROК. ••

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT

•• VENDÉGSZOBA. ••

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

Tehervonatok karambolja.

BUDAPEST, febr. 13. Taksony állomáson két tehervonat összeütközött. Nyolc kocsi összerongcsolódt. A fűtő meghalt, több vasúti alkalmazott súlyosan megsebesült.

Elhunyt dákoromán pap.

ORSOVA, febr. 13. Popovits Milán román esperes plébános ma reggel hirtelen meghalt. Az elhunyt egyike volt a leghevesebb román tulzókknak.

Leégett a műmalom.

KIRÁLYHIDA, febr. 13. Ma reggel eddig ki nem derített okból kigyulladt Wechsler Bernát, az osztrák urakháza tagja, konzervgyárosnak itteni műmalma. A lángok az egész berendezést elpusztították. Az oltásnál négy tüzoltó halálosan megsebesült.

Mozi összeszólközásból

párbaj.

BUDAPEST, febr. 13. A fővárosi mozgószínházban Losonczy István miniszteriumi számtiszt és Bencze Béla honvédfőhadnagy között felmerült lovagias ügyet ma párbajjal intézték el. A felek előbb pisztolypárbajt vívtak, majd kardra mentek. A pisztolypárbajban egyik sem sebesült meg, a karpárbajban azonban Losonczy az arcán s a mellén kapott hosszú vágást. A főhadnagy sértetlen maradt.

Rothschild hátrahagyott vagyona.

BÉCS, febr. 13. A szombaton elhunyt Rothschild Albert báró vagyona körülbelül hétszáz millió koronát tesz ki, amiből örökösödési adó címén az osztrák kincstárnak, az osztrák iskolalapnak és a betegalapnak összesen 28.750,000 korona jut.

LA GRASTA TAMÁS
uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúknak, szövött- és konfekció-árúknak. Bluzok, alszoknyák, gyermek- és reformruhák, kötények, valamint férfi és női fehérneműk. Nyakkendők, esernyők és sátabotok.
Szíves pártfogást kér
Jutányos árak.

LA GRASTA TAMÁS

A Via delle Pile I. szám alatt a Grande Kávéház mellett levő előnyösen ismert

SÖRCSARNOK

A híres Szent János sör kimérése.

Kitűnő zónareggeli mely áll: pörkölt, gulyás vagy trippé, egy pohár sör s egy kenyérből

50 fillér.

Számos látogatást kér **Habetler Lajos**

Előfizetők elfogadtatnak.

Eladó egy ebédlő-garnitúra

és egyéb használt butordarabok részletfizetésre is

Herskovits S-nél

Via G. Parini 6. szám (azelőtt Germania-utca).

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitűnő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasúti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -

MAGYAR BOROК.

- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villamos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

rescura Ágost Ricobelli L. utóda

késszerszám- és cipő üzlete.

Kossuth Lajos u. 13. - Fiume - Kossuth Lajos u. 13.

Nagy választék ollók-, beretvák-, zseb- és konyhakésekben a legelső bécsi és szollingeri gyárakból.

„Favorita”, „Gilet”, „Tip-top” és más szakállnyíró gépek.

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Mindenemű vágószerszám-javítások olcsón vállaltatnak el.

Első Fiumei Magyar

Kárpitos és diszitő

Deák 26 - Fiume - Viale Deák 26

szőnyegdivánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Legmodernebb és legbiztonságosabb a legmodernebb

szőnyeg minden nemű kárpitos, diszitő

és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

Bonin penzió Velence PENZIO VILLAPUNTA

Corte Barozzi, a Britannia-

!! szálló mellett. !!

Kitűnő bécsi konyha, különösen

magyarok és osztrákok által látog-

gatva, egy pernyi távolság a

Márkus-tértől.

LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját

tengeri fürdő. - Modern kénye-

lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

A Tengerpart

kiadóhivatala és

szerkesztősége

a Vicolo dell' Ospedaleban

levő Wurzer ház I. emele-

tén van.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jó hírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell'Ospedale 4. sz.
Elvállal díszfestészeti, szoba-
festő és cimfestő munkálatokat,
valamint bútor- és bádofényez-
ést. Mérsékelt árak. Pontos
kiszolgálás.

„M-i-i-?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-
féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.**

FIUMÉ.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskáiban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Valamennyi
magyar vasutas, pénzügyőr, postás,
tengerész, hentes és nyomdász
találkozó helye az

Orient kávéház

hol kitűnő kávéházi italok s magyar fajborok
kaphatók.

Esténként cigányzene. Pontos kiszolgálás
MLEKUS VINCE kávé

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és ha-
tározottan Réthy-félét kérjük, mivel sok
haszontalan utánzat van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

GANG OSZKÁR épület és műlakatos műhelye
Fiume, Vicolo Pomerio I. sz.

VIII. ÉVFOLYAM

VIII. ÉVFOLYAM

VIII. ÉVFOLYAM

**„A TENGERPART” január 1-én
nyolcadik évfolyamába lépett**

➔ Az évfordulóval együtt „A Tengerpart” terjedelme kibővült ➔

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb terjedelemben — részben 6, részben
8 oldalban — jelenik meg

Naponta tárcát közlünk, távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdések-
kel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

➔ A megnagyobbítás dacára Fiume legrégebbi magyar napilapjának előfizetési
ára továbbra is a régi maradt. ➔

Egy évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy hóra 2 kor.

Tisztviselők fél áron kapják „A Tengerpart”-ot ➔ ➔ Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz „A Tengerpart” kiadóhivatala
Fiume Vicolo del Ospedale Wurzer ház I. em. Telefon 229. Postafiók 105. sz.